

Incidenten Handelingsprotocol Schoolveiligheid

-

OSG Piter Jelles

Datum: juni 2016
Afdeling: Leerlingenbegeleiding

Versie: 1
Doc.nr:

Vastgesteld door CvB: 12-07-2016
Vastgesteld in de MR: 08-03-2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Protocollen.....	8
2.1 Fysieke agressie	9
2.2 Verbale agressie	11
2.3 Drugs en alcohol	13
2.4 Vernieling.....	15
2.5 Wapenbezit	17
2.6 Diefstal.....	19
2.7 Vuurwerkbezit en -handel	21
2.8 Seksuele intimidatie	23
2.9 Ongewenst bezoek in en rond de school	26
Bijlage 1: Checklist preventieve acties	28
Bijlage 2: Sociale media en schoolveiligheid	30
Bijlage 3: Cybercrime	32
Bijlage 4: Aangifte doen bij de politie	34
Bijlage 5: Checklist om te bepalen of van een incident aangifte wordt gedaan.....	37
Bijlage 6: Handige websites	40

Voorwoord

Binnen de scholen van osg Piter Jelles is veiligheid op alle terreinen en voor alle betrokkenen een groot goed. Om deze veiligheid te waarborgen en met name preventief te acteren om onveilige situaties te voorkomen zijn er op verschillende terreinen protocollen ontwikkeld en vastgesteld. Ondanks alle preventie zullen zich op gezette tijden situaties voordoen waarbij de school de mogelijkheid van aangifte doen bij de politie* serieus zal overwegen, in sommige situaties zal er zelfs de verplichting zijn om aangifte te doen.

**In het vervolg van dit protocol wordt aangifte doen bij de politie" verkort tot "aangifte doen".*

Een goed aangiftebeleid maakt een schoolveiligheidsplan compleet, draagt bij aan de veiligheidsbeleving van leerlingen en medewerkers en draagt er mede zorg voor dat er snel en eenduidig wordt gehandeld op het moment dat dat nodig is. Daarbij moet niet uit het oog worden verloren dat een protocol kaders aangeeft, maar dat er steeds ruimte blijft voor betrokkenen om eigen afwegingen te maken.

Dit protocol bevat afspraken en handreikingen over het omgaan met geweld, intimideren, pesten, schelden, drugs, vernieling, diefstal, wapenbezit, en vuurwerk.

Ook is er een bijlage Cybercrime opgenomen, cybercrime kan op meerdere van de hierboven vermelde onderwerpen betrekking hebben.

Het protocol geeft tevens aan welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag. Dit protocol is gebaseerd op een door de politie gemaakt protocol dat is ontworpen voor basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs.

Het sluit aan bij de landelijke visie van politie op schoolveiligheid die is vastgelegd in de notitie 'Politie en Schoolveiligheid'. Toepassing van dit protocol zorgt voor een meer eenduidig aanpak van de schoolveiligheid, wat de samenwerking tussen school en politie efficiënter en effectiever maakt.

Let wel: er zijn ook situaties waarbij de veiligheid en of gezondheid in het geding is maar welke niet strafbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan roken op het schoolplein. Ook over dit soort onveilige situaties en hoe daar mee om te gaan zijn binnen Piter Jelles afspraken gemaakt, deze vallen echter buiten de doelstelling van dit protocol en worden daarom hier buiten beschouwing gelaten.

Na goedkeuring door alle betrokken geledingen wordt dit protocol op de website van Piter Jelles gepubliceerd.

1. Inleiding

Scholen zijn een ontmoetingsplaats van en voor vele mensen. Scholen willen een veilige omgeving zijn waar leerlingen en docenten zich op hun gemak voelen en waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch heeft elke school te maken met grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen zijn duidelijke richtlijnen noodzakelijk. Om die reden is dit incidenten handelingsprotocol opgesteld.

Als incident is gedefinieerd: elke gebeurtenis in of om de school welke de veiligheid of het veiligheidsgevoel van leerlingen, medewerkers of bezoekers van de school doet of dreigt te verminderen. Ongevallen worden hier niet bedoeld.

Per onderwerp wordt in het protocol eerst een algemene en een juridische definitie beschreven, gevolgd door een toelichting. Daarna wordt vermeld welke maatregelen de school kan nemen. Of melding of aangifte noodzakelijk is. En wat de politie en het Openbaar Ministerie doen of kunnen doen en welke andere hulpmogelijkheden er zijn.

Afspraak: elke locatie van osg Piter Jelles heeft een "kort lijntje" met de wijkagent uit de buurt waar de locatie is gesitueerd. Deze wijkagent kan bij twijfel worden geraadpleegd.

Privacywetgeving bij informatie uitwisseling

Op het moment dat er na een incident gehandeld moet worden kan de school hier andere instanties of organisaties bij betrekken. Dit is in dit protocol per incident weergegeven. Op dat moment zal er informatie uitwisseling plaatsvinden over de betrokkenen en/of verdachte. Hierbij moet rekening gehouden worden met de volgende twee wetten:

1. Wet bescherming persoonsgegevens (WBP): dit is de algemene kaderwet m.b.t. het uitwisselen van informatie. Artikel 8 WBP bevat een opsomming van de gronden voor een toelaatbare gegevensverwerking/uitwisseling. Dit is op grond van een wettelijk voorschrift, in het kader van publiekrechtelijke taak of als er een gerechtvaardigd belang aanwezig is. Een combinatie is ook mogelijk. De doeleinden van de gegevensuitwisseling moeten gezamenlijk bepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. Het doel waarvoor de informatie wordt gedeeld, moet verenigbaar zijn met het doel waarvoor de gegevens oorspronkelijk zijn verzameld. De betrokkenen kunnen altijd bezwaar maken, om inzage vragen of om correctie verzoeken m.b.t. de uitwisseling van hun gegevens.

2. Wet Politiegegevens: De politie heeft sinds januari 2008 te maken met de Wet Politiegegevens. De wet beschrijft dat de politie zowel na incidenten als in structurele samenwerkingsverbanden informatie uit mag wisselen met andere instanties. Er moeten vier doeleinden aan ten grondslag liggen: het voorkomen en opsporen van strafbare feiten, het handhaven van de openbare orde, het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven en het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving. Deze uitwisseling kan alleen plaatsvinden als er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang wat het noodzakelijk maakt dat het samenwerkingsverband plaatsvindt. De uitwisseling van informatie over leerlingen met de school past dus binnen deze kaders. Het doel van de uitwisseling moet wel worden vastgesteld, evenals het soort gegevens dat wordt verstrekt, onder welke voorwaarden en aan welke instanties.

Ook al wordt er voldaan aan de wettelijke voorschriften voor het uitwisselen van gegevens van bijvoorbeeld leerlingen, toch moet er uitermate zorgvuldig om worden gegaan met deze gegevens.

Voor onderwijsinstellingen geldt dat het dossier van een leerling nadat de leerling de onderwijsinstelling heeft verlaten nog 5 jaar wordt bewaard.

Toepassing in de uitvoering.

Rechten en plichten van leerlingen moeten op papier staan. De school moet die rechten en plichten vastleggen in een leerlingenstatuut. De school kan de inhoud daarvan zelf bepalen.

De 'Wet op het Voortgezet Onderwijs' geeft hier richtlijnen voor. Maatregelen als kluisjescontrole en fouilleeracties moeten hierin vermeld staan, omdat leerlingen en ouders hier van op de hoogte moeten zijn en bezwaar moeten kunnen maken als ze dit niet willen.

Ook de inzage in het incidentenregistratiesysteem door de politie moet worden vermeld.

De politie kan gegevens over de achtergrond van een persoon inbrengen tijdens een overleg om bemoeizorg mogelijk te maken. Het kan dan gaan om zogenaamde 'buitenkant'-informatie, zoals: zit de betrokkene in detentie, is hij recent vrijgelaten, is van de betrokkene bekend dat hij agressief is?

Het delen van deze informatie is alleen toegestaan als de politie bij elke inbreng de afweging maakt of bespreking van een betrokkene past en noodzakelijk is binnen de taak waarvoor zij zich gesteld ziet.

Stappenplan school in geval van een incident

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap gezet wordt.

Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot de sanctionerende ronde en / of inschakelen van politie, waarna gehandeld zal worden volgens de geldende prioritering van de politie.

De stappen die gemaakt kunnen worden zijn:

1. Inschatting van de situatie
2. Gesprek met leerling en medewerker van de school
3. Gesprek met mogelijke getuigen
4. Gesprek met ouders / verzorgers
5. Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie.
6. Inschakeling politie (advies, melding, aangifte)
7. Bedenktijd
8. Schorsing
9. Doorverwijzing
10. Verwijdering

1. Inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden er eerst gesprekken gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Wat is de oorzaak / achtergrond van de gebeurtenis?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wet-overtredend gedrag?
- Dient de politie om advies te worden gevraagd?
- Consultatie andere hulpverlenende instellingen?

Afhankelijk van de uitkomsten van deze stap wordt overgegaan op stap 2 of direct naar een volgende stap.

2. Gesprek met leerling en medewerker van de school

In de preventieve fase wordt getracht de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn / haar gedrag te verbeteren. Daarbij wordt aandacht geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn / haar ongewenst gedrag.

3. Gesprek met ouders / verzorgers en leerling

De school behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt worden de ouders in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet t.a.v. het gedrag van de leerling.

Bij herhaling van het gedrag vindt er in ieder geval een gesprek plaats tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

4. Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie

De hulp, die scholen aan hun leerlingen kunnen aanbieden, staat beschreven in het zorgplan van iedere school. Tevens staat daarin beschreven op welke wijze hulp verkregen kan worden.

5. Inschakeling politie

Indien er sprake is van een door de onderwijsinstelling verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden, wordt ten alle tijden de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding). In overleg met de politie worden de ouders/verzorgers in kennis gesteld (Zie ook bijlage 3).

6. Bedenktijd

In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd. De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te kunnen bezinnen of beraden over eventuele volgende stappen. De ouders / verzorgers worden terstond telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op deze maatregel is een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen, schoolonderzoeken en examens.

Mogelijk vervolg:

7. Schorsing, verplaatsing of verwijdering

Zie hiervoor de “Regeling Schorsing, verplaatsing en verwijdering”,
osg Piter Jelles, januari 2016.

2. Protocollen

Dit document bevat richtlijnen met betrekking tot de volgende gedragingen:

1. fysieke agressie en intimidatie
2. verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie
3. drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit
4. vernieling
5. wapenbezit
6. diefstal
7. vuurwerkbezit en -handel
8. seksuele intimidatie
9. ongewenst bezoek in en rond de school

2.1 Fysieke agressie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. We spreken van pesten wanneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. (Zie ook “Pestprotocol osg Piter Jelles”, februari 2016).

Juridische definitie

Eenvoudige mishandeling (art. 300 WvS):

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken. Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap).

Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware mishandeling (art. 302 WvS), idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS):

Het opzettelijk, al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Vechterij (art. 306 WvS):

Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin meerdere personen zijn gewikkeld (minstens 3).

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS):

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Maatregelen fysieke agressie:

Slachtoffers van geweld, zowel leerlingen als schoolpersoneel, zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Er is angst voor represailles wat isolement tot gevolg kan hebben. Voor een strafrechtelijke aanpak is meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief).

Ondersteuning bij het doen van aangifte is noodzakelijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie, waarna er een keuze gemaakt wordt over het wel of niet inschakelen van de politie. Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling bestaat uit een niet meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis, (bijv. klap met vlakke hand op rug) kan de school kiezen zelf op deze gedraging te reageren. Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijv. in elkaar trappen van slachtoffer), letsel, structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd.

Indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregel(en)
- Politie op de hoogte stellen (in de vorm van een melding)

Indien er sprake is van een aangifte:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie:

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is HALT-verwijzing niet mogelijk, met uitzondering van vernieling of openlijk geweld tegen goederen).
- Ouders dader en slachtoffer informeren.

Maatregelen OM:

- Het proces-verbaal wordt afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij recidive of een ernstige vorm van agressief geweld wordt het proces-verbaal door het OM voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts
- Veilig thuis Friesland
- GGD
- Politie.

2.2 Verbale agressie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal, zowel schriftelijk als digitaal (telefoon en internet) bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon.

Juridische definitie

Bedreiging met (art. 285 WvS):

- Openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen
- Enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht
- Verkrachting
- Feitelijke aanranding van de eerbaarheid
- Enig misdrijf tegen het leven gericht
- Gijzeling
- Mishandeling
- Brandstichting

Intimidatie (art. 284 WvS):

- Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS):

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden door tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven, ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld.

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS):

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (art.137c t/m f WvS):

Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Toelichting

Wanneer verbaal geweld niet gepaard gaat met enige feitelijkheid (dus moeilijk aantoonbaar of aanwijsbaar is) en er geen sprake is van een structureel karakter, treft de school zelf maatregelen.

Let op: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. Daarom verdient het aanbeveling dat

de school dit zelf aanpakt. Gaat het verbaal geweld wel gepaard met enige feitelijkheid die de bedreiging of intimidatie kracht bijzet, dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of structureel karakter. Bedreiging en/of intimidatie dienen vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden.

Maatregelen verbale agressie

Slachtoffers van verbaal geweld zijn veelal bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen wat kan zorgen voor isolement en uitval in het onderwijs. Voor strafrechtelijke aanpak is vaak een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is noodzakelijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen school:

Ten aanzien van pesten heeft de scholen een preventieve aanpak, voornamelijk gericht op leerlingen (Zie ook "Pestprotocol osg Piter Jelles", februari 2016).

Wanneer het om een strafrechtelijke aanpak gaat, zijn leerling, ouders en/of school van mening dat de situatie van dien aard moet zijn dat inschakeling van de politie (op basis van feitelijkheid) kan bijdragen aan het welbevinden van het slachtoffer en/of het doen stoppen van de pesterijen c.q. verbale agressie.

Maatregelen politie:

- Tegen verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is HALT-verwijzing niet mogelijk).
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen OM:

- Het proces-verbaal wordt afgedaan middels een verwijzing naar Halt.
- Bij recidive of een ernstige vorm van verbale agressie wordt het proces-verbaal afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie.
- Bij veelvuldige recidive wordt het proces-verbaal door het OM voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts
- Veilig thuis Friesland, Bureau Slachtofferhulp, Meldpunt discriminatie
- GGD
- Politie

2.3 Drugs en alcohol

Gebruik, bezit en handel

Algemene definitie:

Het voorhanden hebben van alcohol of drugs is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in/verstrekken van drugs of bedoelde medicijnen is verboden. Het schoolreglement bevat regelgeving ten aanzien van roken, alcohol, cannabis en overige drugs.

Juridische definitie:

- Het gebruik van harddrugs, zoals heroïne, cocaïne, XTC en paddo's en gedragingen met betrekking tot deze drugs zijn verboden op basis van de Opiumwet en deels ook de Warenwet.
- Het handelen in bepaalde middelen, zoals de hierboven genoemde harddrugs en cannabis is eveneens verboden op basis van de Opiumwet.
- Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de Drank- en Horecawet, waarin tevens is aangegeven dat verkoop van alcohol aan jongeren beneden de 18 jaar is verboden.
- Het roken van tabak in openbare gebouwen, zoals scholen, is verboden bij de Tabakswet, met uitzondering van daarvoor specifiek aangewezen ruimten.
- Voor productie en/of handel in geneesmiddelen die als drugs worden gebruikt, is de Geneesmiddelenwet van toepassing.

Toelichting:

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan moet de school hierop reageren. De leerling die onder invloed van alcohol of drugs de lessen volgt, wordt uit de les verwijderd. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend.

Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: indien jongeren cannabis voorhanden hebben en dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld.

Eenzijds om de drempel om drugs te gebruiken hoog te houden en anderzijds om een duidelijk en goed te hanteren beleid te voeren.

Voor minderjarigen geldt dat zij ook niet in het bezit mogen zijn van softdrugs voor eigen gebruik. Immers coffeeshops mogen slechts aan meerderjarigen verkopen. In deze situatie wordt de politie ook ingeschakeld.

De school verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven binnen de schoolgebouwen of het terrein van de school te brengen. Ingeval de school kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs/medicijnen binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde drugs en medicijnen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Maatregelen drugs en alcohol gebruik, bezit en handel

Maatregelen school:

- Inschatten van de situatie en daarmee de keuze bepalen om wel of niet de politie in te schakelen.
- Toepassen maatregelen, zie regeling “Schorsing, verwijdering, verplaatsing” osg Piter Jelles januari 2016.
- Drugs afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op school uitdelen, al dan niet met winstbejag).
- Bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten.
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen politie:

- Indien door de school wordt aangegeven dat contact wenselijk is bijvoorbeeld ten behoeve van informatie over verkooppunten wordt met de politie contact gelegd.
- Indien wordt gehandeld in strijd met de opiumwet wordt tegen de persoon proces-verbaal opgemaakt.
- Informeren ouders verdachte.

Maatregelen OM:

- Het proces-verbaal wordt afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf en begeleiding of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij recidive of ernstige drugsdelicten wordt het proces-verbaal door het OM voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De school kan, indien het feit zich op school heeft afgespeeld en school hierover (indien noodzakelijk) een verklaring heeft afgelegd, op grond van de veiligheid op school, informeren bij het OM hoe de zaak wordt afgehandeld.

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts
- Veilig thuis Friesland
- Bureau Slachtofferhulp
- GGD, VNN
- Politie

2.4 Vernieling

Juridische definitie

Vernieling (art. 350 WvS):

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of weg maken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS):

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Baldadigheid (art. 424 Sr. WvS):

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt gestraft met een boete.

Toelichting:

Vernieling is het gericht stukmaken van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendom. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met de eigen positie (afgunst, boosheid, verveling) hetgeen zich dan uit in vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van maatregelen tegen het slachtoffer te voorkomen.

Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een actie. Voorbeelden hiervan zijn onder ander schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers.

Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, treedt de school op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. De school heeft daarin geen taak om te schade te regelen. Wel treft de school zelf maatregelen tegen het ongewenste gedrag. Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen vernieling

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen
- Bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen.
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen politie:

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt
- Indien aan de criteria wordt voldaan wordt de verdachte naar HALT verwezen
- Ouders dader en slachtoffer informeren
- In schadevergoeding tussen (ouders) dader en slachtoffer wordt bemiddeld.

Maatregelen OM:

- Het proces-verbaal wordt afgedaan middels een verwijzing naar Halt.
- Bij recidive of een ernstige vorm van vernieling wordt het proces-verbaal afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij veelvuldige recidive wordt het proces-verbaal door het OM voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts
- Veilig thuis Friesland
- Bureau Slachtofferhulp
- Politie

2.5 Wapenbezit

Algemene definitie:

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie:

De bij Wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hiervoor is geen korte omschrijving te geven.

Toelichting:

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk en daarmee onwenselijk. Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar tevens gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school.

De school verbiedt het dan ook om voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen, valmessen en dergelijke) alsmede voorwerpen die als wapen kunnen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen) in bezit te hebben of als wapen te hanteren. Wanneer de school kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen tot afgifte. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen. Afgegeven wapens en bedoelde voorwerpen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie is politieel optreden vereist. De politie wordt in kennis gesteld. De politie kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Maatregelen wapenbezit

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen
- Ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politie
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie)

Maatregelen politie:

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt
- Ouders van verdachte en slachtoffer informeren

Maatregelen OM:

- Het proces-verbaal wordt afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf en begeleiding of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf
- Bij recidive of ernstige feiten wordt het proces-verbaal door het OM voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf
- De school kan, indien het feit zich op school heeft afgespeeld en school hierover (indien noodzakelijk) een verklaring heeft afgelegd, op grond van de veiligheid op school, informeren bij het OM hoe de zaak wordt afgehandeld.

Hulpmogelijkheden:

- Bureau Slachtofferhulp
- Veilig Thuis Friesland
- GGD
- Politie

2.6 Diefstal

Algemene definitie:

Stelen, roven.

Juridische definitie:

Eenvoudige diefstal (art. 310 WvS)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oog merk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

Diefstal voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapping op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolen goed te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

Afdreiging (art. 318 WvS)

Idem afpersing, met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Handel en heling (art. 416 en 417 bis WvS)

Opzet- dan wel schuldheling: het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. waarvan vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

Toelichting:

Ingeval van een incidentele kleine diefstal waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, treft de school zelf maatregelen. Indien het gaat om herhaling of om een goed met meer dan geringe waarde of indien teruggave niet mogelijk is, dan zal de school naast de te nemen schoolmaatregelen ook de politie in kennis stellen.

Maatregelen diefstal

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie)
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte

Maatregelen politie:

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt
- Indien aan criteria voldaan wordt, verwijzen van de verdachte naar HALT
- Bemiddeling bij teruggave of schadevergoeding gestolen goed
- Ouders dader en slachtoffer informeren

Maatregelen OM:

- Het proces-verbaal wordt afgedaan middels een verwijzing naar Halt
- Bij recidive of een ernstige vorm van diefstal wordt het proces-verbaal afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf
- Bij veelvuldige recidive wordt het proces-verbaal door het OM voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf
- De aangever kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden

Hulpmogelijkheden:

- Bureau Slachtofferhulp
- Veilig Thuis Friesland
- GGD
- Politie

2.7 Vuurwerkbezit en -handel

Algemene definitie:

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk.

Juridische definitie:

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting:

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij groepen mensen, zoals op schoolpleinen, is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans geluidsoverlast en hinder voor de lessen. De scholen verbieden om deze redenen vuurwerk mee te nemen in de schoolgebouwen of op het terrein van de school.

Als de school weet of vermoedt, dat een persoon vuurwerk heeft meegenomen in het schoolgebouw of op het schoolterrein, wordt dit vuurwerk ingenomen. Als het om een substantiële hoeveelheid gaat, kan dit ter vernietiging aan de politie worden overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Het verbod om vuurwerk mee te nemen, voor handen te hebben of op andere manier onder zich te hebben in de schoolgebouwen of het terrein van de school, geldt als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt, zodat er rechtmatig tegen kan worden opgetreden.

Wanneer sprake is van verboden vuurwerk zal de school altijd de politie inschakelen. Hetzelfde geldt wanneer het gaat om een meer dan één stuk vuurwerk, of om handel in vuurwerk buiten de daartoe toegestane periode. De politie kan om advies worden gevraagd ten aanzien van de vraag of het gaat om een wetsovertreding, de ernst ervan en of aangifte wenselijk is.

Maatregelen vuurwerkbezit en -handel

Maatregelen school:

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen
- Ingeleverd vuurwerk, indien een substantiële hoeveelheid, afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen

Secundair, indien er sprake is van:

- Verboden vuurwerk (strijkers en dergelijke)
- Bezit buiten de toegestane periode, van een meer dan geringe hoeveelheid (meer dan één stuk) vuurwerk
- Handel in vuurwerk
- Afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode

kan de school:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren
De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie)

Maatregelen politie:

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt
- Indien aan criteria wordt voldaan wordt naar HALT verwezen
- Ouders/verzorgers verdachte informeren

Maatregelen OM:

- Het proces-verbaal wordt afgedaan middels een verwijzing naar Halt
- Bij recidive of een grote schaal van in bezit hebben of handel wordt het proces-verbaal afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie de Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf
- Bij veelvuldige recidive wordt het proces-verbaal door het OM voorgelegd aan de Kinderrechter; de Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf

Hulpmogelijkheden:

- Bureau Slachtofferhulp
- Veilig Thuis Friesland
- GGD
- Politie
- Bureau Halt

2.8 Seksuele intimidatie

Algemene definitie:

Hiervan is sprake indien iemand wordt geconfronteerd met ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. Het gaat hierbij om gedrag dat plaatsvindt binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Ook confrontaties via sociale media vallen hieronder.

De school dient een melding te doen bij de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs (Overlegplicht, bij wet vastgelegd). De vertrouwensinspecteur stelt vast of er sprake is van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit. Indien dat het geval is, dan is de school verplicht om aangifte te doen (aangifteplicht). Het schoolbestuur informeert de betrokkenen, zowel slachtoffer als dader, als tot aangifte wordt overgegaan, ook dit is wettelijk voorgeschreven.

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een medewerker van de school gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar.

Toelichting

Scholen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie komt op alle schooltypes voor. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling - leerling
- personeel - leerling
- leerling - personeel
- personeel - personeel (deze categorie wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten).

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkenen.

Voor leerlingen kan dit een aanleiding zijn een ander vak te kiezen of van school te gaan.

Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische en/of emotionele schade ondervinden.

Seksuele intimidatie kan een heel scala van fysieke handelingen omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moedwillig botsen.

Seksuele intimidatie kan zich echter ook in verbale vorm of via de sociale media manifesteren zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen, schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen.

Tevens kan de intimidatie ook in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes.

Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon bij de klachten commissie of het bevoegd gezag.

Meldplicht seksueel misbruik en seksuele intimidatie:

De meldplicht is vastgelegd in de 'Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs', een uitgave van het Ministerie OC&W, september 1999. Kort samengevat: wanneer een personeelslid seksueel misbruik pleegt jegens een leerling of als hiervan vermoedens bestaan, zijn schooldirecties verplicht om direct contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur. Als uit overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er sprake is van een redelijk vermoeden dat dit misbruik heeft plaatsgevonden, dan dient de directie daarvan onmiddellijk aangifte te doen.

Personeelsleden zijn wettelijk verplicht de schooldirectie direct te informeren wanneer zij op de hoogte zijn van seksueel misbruik of seksuele intimidatie van een leerling of personeelslid.

Maatregelen seksuele intimidatie

Maatregelen school:

- De contactpersoon van de school schat in of de vertrouwenspersoon moet worden ingeschakeld
- Er is een contactpersoon op iedere locatie aangesteld. Hij/zij is eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten. De aanwezigheid van een contactpersoon is bekend gemaakt bij schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers
- De scholen hebben een interne en een externe vertrouwenspersoon aangesteld
- Indien er sprake is van seksuele intimidatie worden bij minderjarigen altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, na overleg met de vertrouwenspersoon, en de aangeklaagde op de hoogte gesteld
- Door de school wordt aan het schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers via de school- en personeelsgids informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie, welke mogelijkheden er zijn om een klacht in te dienen. Tevens zet de school zich in om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren

Maatregelen politie:

Indien door het slachtoffer officieel een klacht wordt ingediend bij de politie kan hier de procedure in gang worden gezet. Deze procedure gaat via de politie, Openbaar Ministerie en de rechtbank.

Maatregelen OM:

- Afhankelijk van de ernst van het feit, wordt het proces-verbaal afgedaan middels een aanbod taakstraf via de Officier van Justitie dan wel middels het aanbrengen van de zaak bij de Kinderrechter / Meervoudige kamer
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden:

- Huisarts
- Vertrouwensinspecteur Onderwijs
- Veilig Thuis Friesland
- GGD
- Politie

2.9 Ongewenst bezoek in en rond de school

Algemene definitie:

Bij ongewenst bezoek kan bijvoorbeeld gedacht worden aan personen in of rond de school:

- Met criminele activiteiten (dealen, heling)
- Leerlingen van andere scholen die problemen veroorzaken
- Die komen om iemand te intimideren/mishandelen, bijvoorbeeld ouders die verhaal komen halen bij leerlingen, personeel, directie

Juridische definitie:

Zich bevinden op verboden grond (artikel 461 WvS):

- Hij die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, zich bevindt op grond waarvan de toegang op een voor hem blijkbare wijze door de rechthebbende is verboden, bevindt of daar vee laat lopen, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
Hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt, of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijderd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie
- Hij die zich de toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum, of die zonder voorkennis van de bevoegde ambtenaar en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in de voor de nachtrust bestemde tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen
- Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie
- De in het eerste en derde lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Toelichting:

Bovenstaande wordt als bedreigend of erg onprettig ervaren. Zeker als daadwerkelijk sprake is van bedreigingen of als er fysiek of verbaal geweld wordt gebruikt heeft dit een negatief effect op het veiligheidsgevoel in en rond de school.

Wanneer de persoon in kwestie ondanks deze waarschuwing toch terugkomt, dan heeft elke burger in Nederland het recht om een verdachte op heterdaad aan te houden. De directie kan dit recht dus gebruiken om jongeren, ouders of andere lieden aan te spreken als zij ondanks waarschuwingen toch zonder toestemming de school of het schoolplein betreden. Hetzelfde geldt in geval van lokaalvredebreuk.

Maatregelen ongewenst bezoek in en rond de school

Maatregelen onderwijsinstelling:

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet de politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Personeel van de school kan mensen die in en rond de school lopen en daar niets te zoeken hebben wegsturen en een waarschuwing geven
- Personeel van de school kan ouders/verzorgers van verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen
- De directie van de school kan, wanneer de problemen aanhouden, als tweede stap een schriftelijk toegangsverbod uitreiken

Secundair, indien er sprake is van betreding gebouw of terrein ondanks toegangsverbod:

- De school kan dan betreffende persoon aanhouden (zorg voor getuigen) en de politie bellen. (Let op: aanhouding is niet hetzelfde als vasthouden of opsluiting. Betreffende persoon zou dat namelijk kunnen aanmerken als 'gijzeling' of wederrechtelijke vrijheidsberoving)
- Bij herhaling of toename (kwalitatief en/of kwantitatief) van de problematiek dan kan de school de politie bellen

Maatregelen politie:

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt
- Ouders/verzorgers van verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen

Hulpmogelijkheden:

- Veilig Thuis Friesland
- Politie

Bijlage 1: Checklist preventieve acties

Checklist preventieve acties, waarbij voorwerpen en/of goederen die verboden zijn of die door de schoolleiding als niet verantwoord worden aangemerkt, aangetroffen worden.

- Er kan, ter preventie van wapen- of drugsbezit op school, door de school een preventieve kluisjescontrole actie worden opgestart.
- De school kan ook besluiten om ter preventie van wapen- of drugsbezit op school preventief te fouilleren aan kleding of tassencontrole uit te voeren.

Juridische randvoorwaarden voor het houden van kluisjescontrole en/of preventief fouilleren:

- Maak afspraken over kluisjescontrole en eventueel preventief fouilleren binnen de school.
- Neem deze afspraken op in het schoolreglement en breng ouders hiervan op de hoogte.
- Benoem in het reglement wanneer er binnen de school sprake is van een wapen cq drugs. Dit moet minimaal voldoen aan de wettelijke definities.

Politie

Randvoorwaarden voor het eventueel assisteren bij het houden van een kluisjescontrole:

- De school heeft in haar schoolreglement opgenomen dat zij kluisjescontrole mag houden.
- Het schoolreglement moet bekend zijn bij leerlingen en ouders/verzorgers indien leerling minderjarig is.

of

- De school heeft in de huurvoorwaarden van de kluisjes opgenomen dat er kluisjescontrole kan plaatsvinden en huurvoorwaarden zijn getekend.

Aanpak:

- De schoolleiding opent de kluisjes, politie is aanwezig ter assistentie.
- De executieve medewerkers van politie verschijnen in uniform.
- De politie werkt NIET mee aan preventieve fouilleeracties of houden van tassencontrole.

Bij het aantreffen van voorwerpen c.q. goederen door de schoolleiding dient als volgt gehandeld te worden:

- Alle harddrugs en wapens, met uitzondering van voorwerpen vermeld onder artikel 2 lid 1 cat 4 onder Wet Wapens en Munitie, worden door de schoolleiding overgedragen aan de politie en door de politie in beslag genomen.
- Indien het een voorwerp betreft dat geschaard kan worden onder art 2 lid 1 cat 4 onder 7 WWM, dan hangt het ervan af of gelet op de aard en / of omstandigheden waaronder de voorwerpen worden aangetroffen redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij voor geen ander doel bestemd zijn.

Als de schoolleiding goede afspraken heeft kunnen maken:

- Politie hoeft niet in kennis gesteld te worden.

- Schoolleiding kan het voorwerp innemen c.q. de leerling vragen afstand te doen van het voorwerp.
- Ouders / verzorgers van de leerling dienen van inname van het voorwerp in kennis gesteld te worden.
- Het voorwerp dient indien gewenst door ouders / verzorgers aan hen te worden geretourneerd.

Als de schoolleiding geen goede afspraken heeft kunnen maken c.q. geen goed gevoel heeft bij de antwoorden van de leerling:

- Politie wordt in kennis gesteld.
- Politie ondervraagt de leerling.
- Politie kan indien nodig een getuigenverklaring opnemen van schoolleiding.
- Politie interpreteert uitleg van leerling en beoordeelt de omstandigheden:
 - Geen omstandigheden die leiden tot aanname dat leerling het doel heeft om ander letsel toe te brengen of te dreigen met voorwerp? : de schoolleiding neemt het over.
 - Wel omstandigheden die leiden tot aanname dat leerling het doel heeft om een Ander letsel toe te brengen of te dreigen met het voorwerp? : Politie neemt het wapen in beslag op basis van art 2 lid 1 cat 4 onder 7 WWM c.q. vraagt leerling afstand te doen.

Definities

- Verdovende middelen: Bewustzijnsbeïnvloedende middelen: harddrugs (bv. heroïne, cocaïne, XTC) en soft drugs (bv. hennep).
- Wapens: voorwerpen die zijn aangewezen in de Nederlandse wapenwetgeving, de Wet wapens en munitie. Hieronder vallen ook voorwerpen die strafbaar gesteld kunnen worden op grond van artikel 2 lid 1 categorie 4 onder 7 van de Wet wapens en munitie. Dit zijn voorwerpen waarvan, gelet op de aard en / of omstandigheden waaronder zij worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het voor geen ander doel bestemd was dan om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen. Voorbeelden hiervan kunnen o.a. zijn zakmessen en schroevendraaiers. De aard en omstandigheid dienen altijd onderzocht te worden; de verklaring van de eigenaar / leerling is hiervoor noodzakelijk.

Bijlage 2: Sociale media en schoolveiligheid

Pingen, whappen, tweeten, taggen en liken...

Voor jongeren zijn sociale media een vanzelfsprekend deel van hun leven. Snel contact staat voorop. Zonder al te veel toezicht van ouders, docenten en/of politie staan ze direct in verbinding met vrienden, 'vrienden van vrienden' en onbekenden. Dat biedt veel mogelijkheden om te leren, om de wereld en hun eigen ik te ontdekken.

Contact met klasgenoten beperkt zich niet langer tot het schoolplein of schooltijden. Dat brengt ook risico's met zich mee. Grenzen zijn niet altijd duidelijk en jongeren verleggen deze ook nog eens graag. Ze geven zomaar persoonlijke informatie prijs, maken ruzie of geven zich voor de webcam letterlijk bloot. Groepsdruk, intimidatie, agressie, pesten en bedreiging vinden ook online plaats. Vaak buiten het gezichtsveld van ouders en docenten, maar met een enorme impact wanneer het escaleert. En dat stopt niet voor de schoolpoort.

Internet lijkt een medium zonder wetten, regels en grenzen. Toch zijn die er wel degelijk. Gebruikersvoorwaarden van online omgevingen zijn het meest bekend, hoewel weinig gebruikers zich verdiepen in de inhoud. Maar evenzo belangrijk zijn persoonlijke grenzen van een gebruiker (*wat wil ik wel? wat niet?*), ethische en morele grenzen (*wat vindt de samenleving acceptabel en wat niet?*) en de grenzen van civiel recht en strafrecht (*wat mag niet volgens de wet?*).

Internet ontremt en anonimiseert. Dat brengt met zich mee dat normen en waarden op internet verschuiven. Op internet zijn de grenzen niet altijd duidelijk en jongeren verleggen die ook nog eens doordat ze hun eigen grenzen opzoeken en anders dan volwassenen aankijken tegen gebruik van internet. Dat kan jongeren in een vervelende situatie brengen. Soms maken ze zich zelfs (zonder dat ze het weten) schuldig aan een strafbaar feit.

Strafbare feiten welke voorkomen op via de sociale media:

- Belediging
- Belaging (Stalking)
- Bedreiging
- Discriminatie
- Grooming
- Hacken
- Identiteitsmisbruik
- Laster/Smaad
- Oplichting
- Uitlokken minderjarige ontuchtige handelingen

Voorbeelden:

Online pesten strafbaar?

Pesten is niet strafbaar. Je kunt er dus geen aangifte van doen. Maar soms gaat pesten te ver en kan er binnen het pestgedrag wel degelijk sprake zijn van een strafbare gedraging. Bijvoorbeeld wanneer je continu lastig gevallen wordt met kwetsende of dreigende berichten die je op je mobiel of via internet ontvangt. Dan is er voor de wet sprake van 'belaging' (stalking in de volksmond) of 'bedreiging'. Dit is strafbaar en daar kun je dus wél aangifte van doen.

Publiceren van foto's en filmpjes strafbaar?

Het gebruiken van een foto of afbeelding mag niet zomaar; in veel gevallen is de toestemming van de geportretteerde vereist. Het portretrecht is vastgelegd in het auteursrecht en kent bepaalde rechten toe aan de geportretteerde. Er kan sprake zijn van schending van het portretrecht als het portret zonder toestemming openbaar wordt gemaakt. Dit wordt gezien als een overtreding en is strafbaar wanneer de geportretteerde een redelijk belang heeft.

Een andere identiteit gebruiken is strafbaar?

Een andere identiteit gebruiken op internet is heel gewoon en meestal niet strafbaar. Het gaat erom wat je ermee doet. Van strafbare identiteitsfraude is pas sprake als iemand de gegevens van een ander op internet heeft gestolen (bijvoorbeeld door hacking of phishing) en/of misbruikt door daar strafbare dingen mee te doen (bijvoorbeeld voor oplichting, bedreiging, laster/smaad).

Is bedreiging via sociale media strafbaar?

Bedreiging is strafbaar. Het geldt voor de wet als 'geweld tegen personen' en wordt daarom zeer serieus genomen. Een bedreiging die via whatsapp, Facebook of in een Skype-gesprek geuit wordt, lijkt misschien minder erg of serieus dan wanneer dat op straat gebeurt. Maar dat is het niet. Voor de wet is het net zo goed een bedreiging en dus strafbaar. Ook al is een berichtje vaak niet als bedreiging bedoeld en komen sommige 'daders' er met een waarschuwing vanaf, ze kunnen wel degelijk vervolgd worden.

Een screenshot of een log van de chats geldt daarbij als geschreven bewijs.

Is sexting strafbaar?

Volgens de letter van de wet is sexting strafbaar als het gaat om een jongere van onder de 18 jaar. Zowel de maker (tevens de geportretteerde) als de ontvanger kunnen vanaf hun 12e jaar vervolgd worden voor het maken, bezitten en verspreiden van kinderporno.

Het wetsartikel houdt geen rekening met experimenteergedrag van jongeren.

Maar het recht zal daar in bepaalde gevallen wel rekening mee houden. Wanneer twee jongeren in een relatie online experimenteren, zal dit geen gevolgen hebben. Verspreiding van het beeldmateriaal echter wel. Zodra de beelden online hun weg vinden via twitter of profielsites en/of gedeeld worden via whatsapp en ping, schaadt dit de goede naam van de geportretteerde en is vervolging voor 'laster/smaad' denkbaar.

In een aantal situaties zal vervolging voor zwaardere feiten zeer waarschijnlijk zijn.

Bijvoorbeeld wanneer blijkt dat de naaktbeelden niet vrijwillig tot stand zijn gekomen, maar door manipulatie, dwang of bedreiging.

Bijlage 3: Cybercrime

Diverse vormen van computervredebreuk bedreigen het onderwijs. Computertechnologie (ICT) vernieuwt zich razendsnel. Hiermee is ook cybercrime onderdeel geworden van onze dagelijkse wereld op school.

Wat is cybercrime?

Cybercrime is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Zo bevatten de meeste telefoons en bankpassen computerchips, die kunnen worden gemanipuleerd door cybercriminelen. Maar ook bedrijfssystemen, moderne auto's en chipkaarten zijn vatbaar voor cybercrime. In het onderwijs kennen we al veel voorbeelden van zoals het platleggen van het schoolnetwerk, wijzigen van databestanden, maar ook ongeoorloofd seksuele en financiële handelingen. Dit soort handelingen hebben een extra zware dimensie als ze vanuit de school worden gepleegd, immers het raakt dan aan vertrouwenskwesties op sociaal, pedagogisch en economisch vlak.

Wie zijn de plegers en wat zijn de gevolgen?

Bij cybercrime denken veel mensen aan jonge hackers die voor de lol of vanuit een ideologie de website van de school of een bedrijf kraken. Bijvoorbeeld bij een schadelijke aanval op servers vanuit een onderwijsinstelling kan dat voor de school juridische gevolgen hebben. Mochten de juridische gevolgen meevallen dan is er altijd nog imagoschade. Geen school wil met pedofilie, financiële fraude of zwakke beveiliging in verband worden gebracht. Wie denkt dat het volledig afsluiten van netwerken en zware controle de oplossing is heeft het helaas mis, beiden zijn vanwege de werkbaarheid in de school niet 100% mogelijk.

Wat is zijn de bedreigingen?

De bedreigingen waar een school mee te maken kan hebben komen van diverse kanten, denk bijvoorbeeld maar aan draadloos werken, vreemde devices (als leerling-laptops en mobiele telefoon), ELO (waarop gechat en bestanden uitgewisseld kunnen worden, hostingdiensten en services, externe gebruikers (steeds meer ouders hebben toegang op school), USB sticks, Webopslag, online toegang naar huiscomputer.

Hoe aan te pakken?

Er zijn speciale teams tegen bankenfraude, kinderporno en 'high tech crime' oftewel de meest geavanceerde vormen van cybercrime. En omdat cybercrime internationaal is, werkt de Nederlandse politie in de opsporing samen met onder meer Europol, Interpol en de FBI. Bij alle opsporingshandelingen is een officier van justitie betrokken en waar nodig wordt toestemming gevraagd aan de rechter-commissaris.

De school moet zich permanent afvragen hoe ze zich tegen bedreigingen kan wapenen en hoe ze hiermee om moet gaan. Privacy, vertrouwen en werkbaarheid dienen dan ook nog eens gewaarborgd te blijven.

Hoe doe ik aangifte van cybercrime?

Van alle criminaliteit kan bij de politie aangifte worden gedaan via het telefoonnummer 0900-8844 of bij het lokale wijkteam. Bij aangifte van cybercrime is het goed om een systeembeheerder te vragen aanwezig kan zijn bij de aangifte. Zorg ervoor dat er geen digitale sporen verloren laat gaan: zet de computer niet uit en bewaar zoveel mogelijk informatie of breng deze mee.

Bijlage 4: Aangifte doen bij de politie

1.

Voor een (beperkt) aantal misdrijven is bepaald in het Wetboek van Strafvordering (art.160), dat ieder die daarvan kennis draagt **verplicht** is aangifte te doen.

Het gaat daarbij onder meer om misdrijven waardoor de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar wordt gebracht en waarbij daadwerkelijk levensgevaar is veroorzaakt. Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is **bevoegd** aangifte te doen.

Er kunnen zich strafbare feiten voordoen die ons als school ook dwingen maatregelen te nemen, soms naast het doen van aangifte. Het is niet altijd meteen duidelijk of aangifte noodzakelijk of wenselijk is (zie ook de checklist).

De school zorgt bij alle incidenten voor correcte registratie, waarbij in ieder geval ook de overwegingen om wel of niet aangifte te doen worden vastgelegd. In geval van aangifte jegens leerlingen dient altijd zijn of haar diagnose (stoornis, beperking) in de overwegingen meegenomen te worden.

Iedereen kan melding maken of aangifte doen. Je hoeft daarvoor niet zelf slachtoffer of benadeelde te zijn. Ook als je wilt voorkomen dat een ander mogelijk slachtoffer wordt van strafbare feiten op het internet kun je naar de politie. Met het doen van aangifte verzoek je de politie een strafrechtelijk onderzoek in te stellen. Belangrijk, want zonder aangifte mag de politie geen nader onderzoek verrichten. Met een melding stel je de politie alleen op de hoogte van een situatie. De informatie wordt vastgelegd in het informatiesysteem en kan van groot belang zijn wanneer meer meldingen uiteindelijk leiden tot een aangifte en vervolgonderzoek.

2.

Hieronder volgen een aantal definities:

Strafbare feiten: alle handelingen en gedragingen die op grond van enige Nederlandse wettelijke bepaling als misdrijf of overtreding strafbaar zijn gesteld (diefstal, vernieling, bekladding, vervuiling, e.d. vallen hier ook onder).

Wapens: voorwerpen die zijn aangewezen in de Nederlandse wapenwetgeving, de Wet wapens en munitie. Hieronder vallen ook wapens die strafbaar zijn gesteld op grond van het feit dat, gelet op de aard en/of omstandigheden waaronder zij worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het voor geen ander doel bestemd was dan om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen. Voorbeelden hiervan zijn zakmessen en schroevendraaiers.

Drugs: te weten soft en hard drugs, zijn stoffen / middelen die zijn aangewezen in de Nederlandse drugswetgeving, de Opiumwet (ook klein hoeveelheden hasj, wiet en Xtc-pillen vallen hieronder).

3.

Maatregelen:

- Indien de veiligheid van het personeel of leerlingen in het geding komt, levert de schoolleiding op verzoek informatie aan de politie, ouders / verzorgers en de Onderwijsinspectie.
- De school doet aangifte bij de politie van strafbare feiten en vermeldt daarbij de personalia van de betrokken personen. De school kan besluiten hiervan af te zien omdat de schoolleiding oordeelt dat politieoptreden niet noodzakelijk of gewenst is. De school registreert het incident wel, waarbij wordt vermeld bij wie welke voorwerpen en / of goederen zijn aangetroffen alsmede de wijze waarop de school de beschikking heeft gekregen over deze goederen.
De school draagt gelijktijdig de aangetroffen voorwerpen en / of goederen over aan de politie (indien van toepassing).
- De school draagt aangetroffen wapens (uitgezonderd wapens die zijn strafbaar gesteld op grond van artikel 2 lid 1 categorie 4 onder 7 van de Wet wapens en munitie, voor zover deze niet zijn gebruikt om een strafbaar feit mee te plegen), drugs en illegaal vuurwerk over aan de politie.
Tot de uitzonderingscategorie behoren de wapens die niet door de overheid verboden zijn om in huis te hebben, maar wel om deze publiekelijk te dragen. Voorbeelden: degen, zwaarden, sabels, wapenstokken, kruisbogen, harpoen, paintballmarkers, alarmpistolen, luchtwapens.
- Van het bezit van wapens die strafbaar zijn gesteld op grond van artikel 2 lid 1 categorie 4 onder 7 van de Wet wapens en munitie, doet de school in ieder geval melding bij de politie, en afhankelijk van de omstandigheden aangifte bij de politie.
- De school kan besluiten om aangetroffen alcohol, legaal vuurwerk of wapens die strafbaar zijn gesteld op grond van artikel 2 lid 1 categorie 4 onder 7 van de Wet wapens en munitie, aan de ouders / verzorgers van de betrokken leerlingen af te geven.
- De school informeert, indien mogelijk vooraf, de ouders / verzorgers van leerlingen die het schoolreglement hebben overtreden.
Wanneer sprake is van een slachtoffer, worden ook de ouders / verzorgers van het slachtoffer op de hoogte gesteld.
Wanneer de gedragingen of de omstandigheden dermate ernstig zijn dat hierbij direct politie optreden noodzakelijk is, worden de ouders / verzorgers zo spoedig mogelijk achteraf op de hoogte gebracht.
- De school voert administratie van overtredingen van het schoolreglement.

4.

Aandachtspunten:

- Draag in reglementen en protocollen uit wat binnen osg Piter Jelles acceptabel c.q. onacceptabel gedrag is; laat dit ook zichtbaar zijn in het eigen gedrag van werknemers van de organisatie
- Incidenten op school worden door medewerkers altijd gemeld bij de directie van de locatie; dit wordt door de directie gestimuleerd
- Incidenten worden altijd geregistreerd
- De schooldirectie laat weten dat er aangifte kan worden gedaan namens het slachtoffer of de slachtoffers
- De schooldirectie staat achter medewerkers die aangifte doen en biedt hen steun hierbij
- De schooldirectie heeft aandacht voor het omgaan met dader(s) en slachtoffer(s).
- De schooldirectie informeert ouders/verzorgers en leerlingen over dit protocol
- De schooldirectie informeert ouders/verzorgers en leerlingen over de mogelijkheid de externe vertrouwenspersoon in te schakelen.

Bijlage 5: Checklist om te bepalen of van een incident aangifte wordt gedaan.

1.

Bepaal wie aangifte doet:

- De getroffene/het slachtoffer

De getroffene/het slachtoffer kan aangifte doen. Dat kan een docent/leerkracht zijn, een OOP-er of een leerling (meestal samen met de ouders), maar ook een vertegenwoordiger van de school.

- De werkgever

De schooldirectie kan namens een personeelslid/het slachtoffer aangifte doen. Hier wordt voor gekozen als het slachtoffer zelf psychisch of fysiek niet in staat is om aangifte te doen (maar dat wel graag wil). Als de werkgever namens een werknemer aangifte doet, wordt een schriftelijke verklaring van hem of haar gevraagd. Soms wil de politie de werknemer nog nader horen.

- De schooldirectie als betrokkene

Als school het belangrijk vindt om aangifte te doen van een bepaald incident (vanuit maatschappelijke "plicht), terwijl het slachtoffer (de werknemer of de leerling) zelf heeft besloten dat niet te doen, dan zal de school als "betrokkene" aangifte doen van het incident. In principe kan namelijk iedereen die weet heeft van een strafbaar feit daarvan aangifte doen.

2.

Verzamel alle informatie:

Verzamel zoveel mogelijk informatie over het incident, zodat politie, officier van justitie en rechter zich een goed beeld kunnen vormen van de gebeurtenissen. De 7 w's vormen hiervoor een goede leidraad:

- Wie kunnen in verband worden gebracht met het incident?
- Wat is er precies gebeurd?
- Waar is het strafbare feit gepleegd en waar zijn eventuele sporen achtergebleven?
- Waarmee is het strafbare feit gepleegd (welke voorwerpen/middelen zijn gebruikt)?
- Op welke wijze heeft het incident plaatsgevonden?
- Wanneer heeft het incident plaatsgevonden en wanneer hebben andere relevante feiten plaatsgevonden?
- Waarom heeft het strafbare feit plaatsgevonden?

TIP: Denk bij het verzamelen van informatie ook aan prints (screenshots computer), foto's (bijvoorbeeld van de vernieling of van het letsel van het slachtoffer), camerabeelden en de verklaring van een arts of een getuige.

3.

Bepaal de manier van aangifte doen:

Er kan op drie manieren aangifte worden gedaan bij de politie: op het bureau, telefonisch of via internet. Niet elke manier van aangifte doen is geschikt voor elk strafbaar feit. Dat heeft vooral te maken met de ernst van het feit.

4.

Mishandeling/bedreiging:

Neem bij ernstige gevallen (“heterdaad, waaronder ook diefstal) direct contact op met de politie. In dat geval moet binnen 1 uur aangifte worden gedaan. De politie zal dan altijd komen.

Wanneer er geen sprake is van “heterdaad” bij gevallen van mishandeling/bedreiging moet er altijd aangifte worden gedaan op het bureau. Dat kan op elk politiebureau; maak daarvoor bij voorkeur telefonisch een afspraak via het algemene telefoonnummer van de politie (0900 - 8844).

5.

Overige strafbare feiten waarbij (een signalement van) de dader bekend is:

Is bekend wie de dader is, of is er een signalement van de dader, kies dan voor een aangifte op het bureau; in sommige gevallen is het ook mogelijk telefonische aangifte te doen. Bel ook voor een telefonische aangifte met 0900 - 8844.

6.

Overige strafbare feiten waarbij de dader onbekend is:

Betreft het geen geweldsdelict of bedreiging en is onbekend wie de dader is, dan is het in sommige gevallen mogelijk via internet aangifte te doen. Doe dat via het tabblad “Aangifte doen” op www.politie.nl.

7.

Laat weten dat uw aangifte een publieke taak betreft:

Bij geweld en agressie tegen functionarissen met een publieke taak - dus ook het onderwijs - wordt hoge prioriteit gegeven aan de opsporing en vervolging van daders. Het is dus van belang dat de politie weet dat u een publieke taak uitoefent. Zorg dat het in de aangifte wordt vermeld/aangevinkt.

8.

Bepaal in hoeverre de gegevens van het slachtoffer onvermeld moeten blijven:

Bij de aangifte kan de werknemer het adres van de school opgeven in plaats van het eigen woonadres. Het privéadres blijft dan uit het dossier, zodat de dader/verdachte het niet onder ogen krijgt. Daarnaast hebben medewerkers met een publieke taak die slachtoffer of getuige zijn van een geweldsincident tegenwoordig ook de mogelijkheid om anoniem aangifte te doen. In deze aangifte (genaamd “aangifte op nummer”) wordt de naam van degene die aangifte doet vervangen door een uniek nummer. Ook de adresgegevens worden niet vermeld.

9.

Bepaal of het een aangifte wordt of een melding:

In plaats van een officiële aangifte kan soms ook worden volstaan met een melding bij de politie. Er wordt dan geen onderzoek ingesteld, maar het incident wordt wel geregistreerd. Dat draagt bij aan de veiligheid omdat (1) politie-inzet wordt bepaald door het aantal meldingen in een bepaald gebied en (2) er meerdere meldingen geregistreerd kunnen zijn over dezelfde verdachte, zodat er een dossier wordt opgebouwd. Bovendien is het ook bij een melding mogelijk dat de politie de verdachte aanspreekt op zijn of haar gedrag. De melding kan worden gedaan door het slachtoffer, de werkgever of een willekeurige collega.

Aandachtspunten

1.Vraag bij een officiële aangifte altijd om het concept proces verbaal. Dit geeft het slachtoffer de gelegenheid om het verhaal zoals opgetekend door politie terug te lezen en zo nodig nuance aan te brengen. Ook kan de schooldirectie vanuit de ervaring het concept proces verbaal lezen.

2.Na verhoor door politie wordt het slachtoffer gevraagd of hij/zij gebruik wil maken van slachtofferhulp. De medewerker is daar vrij in.

3.Spreek duidelijk met de politie af hoe betrokkenen worden geïnformeerd over de voortgang van het eventuele strafproces en de zitting.

4.Binnen de organisatie zijn afspraken gemaakt met betrekking tot het omgaan met de media.

5.Wet politiegegevens: deze wet (2008) beschrijft dat de politie zowel na incidenten als in structurele samenwerkingsverbanden informatie mag uitwisselen met andere instanties, en dan alleen wanneer er sprake is van zwaarwegend belang.

Er moeten vier doeleinden aan ten grondslag liggen:

- Het voorkomen en opsporen van strafbare feiten
- Het handhaven van de openbare orde
- Het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven
- Het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving

Bijlage 6: Handige websites

www.politie.nl Snel weten wie de wijkagent is? Of waar het dichtstbijzijnde politiebureau is? Je vindt ze snel met behulp van de postcode.

www.vraaghetdepolitie.nl

www.internetsporen.nl Handige website voor verzamelen en veiligstellen van online bewijsmateriaal.

www.schoolenveiligheid.nl Het centrum school en veiligheid heeft de versnipperde informatie over veiligheid in het onderwijs gebundeld in overzichten en infobladen, bedoeld voor scholen. Ook recente incidenten op scholen worden op de site bijgehouden.

www.meldknop.nl Informatie over en hulp bij internetproblemen, bedoeld voor jongeren. Aan bod komen o.a. pesten, seks en stalking.

www.medialessen.wikiwijs.nl Een verzameling lessen, gemaakt door diverse organisaties, over uiteenlopende onderwerpen. Van een les over modellenprogramma's op televisie tot lessen over beeldmanipulatie in kranten en publiceren op internet. Geschikt voor primair en voortgezet onderwijs.

www.kennisnet.nl Kennisnet is de publieke ict-partner voor het onderwijs. Met expertise, voorzieningen en innovatie wil Kennisnet het onderwijs helpen om het maximale uit ict te halen.

www.mijnkindonline.nl Site van kenniscentrum voor jeugd en media met achtergrondartikelen, lesmateriaal, inspiratie om media positief in te zetten en informatie.

www.nji.nl Het Nederlands Jeugdinstituut is het landelijk kennisinstituut voor jeugd- en opvoedingsvraagstukken. Het helpt organisaties in de jeugdsector de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren.

www.ppsi.nl Het Project Preventie Seksuele Intimidatie adviseert schoolleiders, -bestuurders en vertrouwensfunctionarissen op scholen voor basis- en voortgezet onderwijs op het gebied van ongewenste omgangsvormen (ook online).

www.politie.nl/themas/cybercrime.html Site van de politie met informatie over cybercrime